

HRVATSKI VOJNIK

Sretan Božić!

INTERVIEW

ANKICA TUĐMAN

Spasimo djeca Hrvatske

BESPLATNI PRIMJERAK

BROJ 27 • GODINA II.

18. PROSINCA 1992.

CIJENA 700 HRD

RADOST, MIR, LJUBAV

Msgr. Juraj Jezerinac, ravnatelj dušobrižništva u Hrvatskoj vojsci:

Dragi hrvatski branitelji,

Božić je blagan radosti, ljubavi i mira, blagdan darivanja. To je i razlog zašto vam pišem. Želim vas jednostavno pozdraviti i poželjeti u ovim božićnim danima obilje mira, radosti, bez obzira gdje se u ovom trenutku nalazite, da li kod kuće, u vojsci, na prvim linijama obrane drage nam Domovine ili možda u bolnici.

Mnogi su se nadali da ćemo ovoga Božića biti mirniji, da rata više neće biti. Nažalost, rat još uvijek traje svom žestinom, posebno u Bosni i Hercegovini kao i u nekim dijelovima Hrvatske. On ostavlja iza sebe pustoš, prazninu, krv, dim, rane kako tjelesne tako i duševne.

U danima Došašća slušali smo kao vjernici riječi proroka služeći se slikama tame i svjetla, noći i dana, u želji da nam na jednostavan i ljudima shvaljiv način protumači neke pojave ljudi te vremena u kojem su živjeli. Bilo je to doba ratova, zbjegova ljudi koji su napuštali vlastita ognjišta.

Za sve nas važno je znati da je svaki rat djelo tame, mraka, posljedica grijeha. Kakvo je srce, takav je i čovjek.

Ovaj rat kao da nadmašuje sve dosadašnje. Ne samo stoga što vrši etničko čišćenje nego i zbog zlodjela kakva se ne pamte. Što reći o ovom ratu?

Prije toga čujmo što je o ratu i ratovanju još u 4. st. napisao stari pisac: «Kada bi ljudi štivali jednoga Boga, ne bi bilo razdora među ljudima, ni rata, jer bi ljudi znali da su sinovi jednoga Boga. Kako su vezani nepovredivim vezom božanskoga srodstva ne bi bilo zaseda, jer bi znali kakve kazne priprema Bog ubojicama ljudskih duša. Ne bi bilo otimačine niti ikakva zla na zemlji. Kako bi bio divan život na zemlji kada bi se po cijelom svijetu udomila blagost, ljubav, mir, pravda, vjera. Ne bi trebalo tamnica niti straha od kazni, jer je božanski zakon kadar odgojiti ljudsko srce». Tako kaže taj stari pisac.

Gdje su počeci ovoga rata? Nije li sadašnji rat došao kao posljedica zanemarenih duhovnih vrijednosti o kojima govori gore spomenuti stari pisac. Dovoljno je spomenuti iskustva ljudi pa i djece koja su sve do nedavno bila šikanirana samo zato što su bili vjernici. Odraslima se pripisivala politička nepodobnost. Komunistima je išao za tim da uništi u korišteni vjeru u dušama ljudi. Krista se proglašavalo mitskom osobom, a nauku Crkve kao zastarjeli, kao nešto što je nedostojno čovjeka. Božje zapovijedi proglašavane su nesuvremenim.

A komunistima je našao najbolje tlo u Srbiji.

Mnogi porušeni gradovi i popaljena sela samo su vanjski znakovi onoga što se prije toga dogodilo u dušama ljudi. U čovjeku je bio najprije mrak, tama, zlo. Mrak nikada ne donosi svjetlo. Mržnja nikada ne rađa ljubavlju. «Ako slijepac slijepca vodi, obojica će pasti u jamu», veli Isus. Ako se isključujući Bog iz života ljudi, ako nam Božje zapovijedi nisu svetinja, ako nam naša savjest nije mjerilo, što onda možemo očekivati?

Što je nama činiti? Što nam poručuje blagdan Božića? Hrvatski pjesnik Matoš je rekao da se Bog udomio među na-

ma kako bi naši domovi postali Božja obitavališta i kliče: «Samo Bog može prebivati u ljudskom srcu». U našem se, dakle, srcu Bog može nastaniti, udomiti.

Božić je ne samo blagdan prošlosti koji nas podsjeća na Isusovo rođenje, nego i blagdan sadašnjosti kada se želi nastaniti, «ponovno roditi» u nama.

Netko je rekao da se Krist uzalud rodio na zemlji ako se nije rodio u našem srcu.

Potrebno je, drugim riječima, naše obraćenje, odvratanje od zla a prijanjanje uz dobro. Potrebna nam je moralna obnova. Nije potrebno puno filozofirati. Dovoljno je zapitati se kakav sam u sebi i prema onima koji me okružuju. Osjetit ćemo odmah gdje »šepamo«, a gdje dobro stojimo.

Ne postoje samo materijalne ruševine, nego i duhovne zablude u ljudskim mislima i savjestima (kard. Kuharić). Potrebno je ponovno otkriti duhovne vrijednosti koje su bile potiskivane. Potrebno je svakodnevno potvrđivati i životom svjedočiti da su isplativi poštenje, istinoljubivost, samoprijeor, solidarnost, spremnost na najveće žrtve. Da toga nije bilo u ovom ratu, Hrvatska ne bi bila ono što ona sada jest. Da hrvatski branitelji nisu bili takvi, ne bismo bili slobodni. Potrebna nam je visoka stručnost ali isto tako i veliki moral. Potrebna nam je vjera u Boga i život po njoj.

Krunica koja je postala simbol hrvatskoga vojnika, neka nam bude stvarni znak naše vjere i ljubavi prema Majci Mariji i naše ljubavi prema Bogu. Nedostojno je da vojnik nosi krunicu oko vrata i u isto vrijeme psuje. Time gazi i prezire ne samo tu svetinju hrvatskog vojnika nego i samoga Boga. Neka ta krunica bude znakom časti i poštenja u prošlosti. Sve to, dakle, spada u program naše hrvatske obnove, a osobito u program moralne obnove hrvatskih branitelja.

Duhovna i moralna obnova obveza je svakog čovjeka, i vojnika također.

Rimski pjesnik Horacije davno je rekao da bez velikoga truda život ne da ništa čovjeku, a apostol Pavao nalazi u tome pomoć kada kaže: »Sve mogu u onome koji nas jača« (Fil 4, 13).

Vojnički život traži od čovjeka žrtvu i odricanja, poneki put i nadljudske. Ono što je na prvi pogled nemoguće, s Božjom pomoću je moguće. To su pokazali mnogi naši branitelji u teškim trenucima koje su doživljavali. Znali su tješiti svoje najmilije, poput mladog slijepog hrvatskog branitelja: »Ne plači ženo što sam bez očiju. Zahvalimo dragom Bogu što sam još na životu i što je naša Hrvatska slobodna«.

Ako se svatko od nas ne bude trudio oko vlastite moralne obnove, bit ćemo u opasnosti da podlegnemo napasti da na zlo uzvratimo zlom, na mržnju mržnjom, da se spustimo na razinu napadača, da izgubimo i slobodu i plemenitost duha, da zaboravimo na svoju duhovnu, evanđeosku i kulturnu baštinu. Bio bi to tada naš najveći poraz.

U tim mislima i željama čestitam svima porođenje Isusovo da nam Novorođeni svima udijeli mir, te da iduću proslavu blagdana rođenja Isusovog svi doživite u krugu svoje drage obitelji, da do toga dana zanjeme topovi, da se sve oružje pretvori u oruđe i traktore kojima ćemo obrađivati naša polja i naše njive...

Povratak prognanika u Gorice

I DALJE ĆEMO VODITI RAZUMNU POLITIKU

Svoju ocjenu sadašnjeg trenutka u zapadnoj Slavoniji kao i mišljenje o boravku Mirovnih snaga ujedinijenih naroda iznio je i predsjednik Sabora Republike Hrvatske gospodin Stjepan Mešić. Među ostalim, gospodin Mešić je naglasio sljedeće: »Imamo i sada jednu kritiku od građana zašto se odmah ne ide na vojnu opciju i problem riješi. Mi smo jednu izbalansiranu politiku vodili do sada i mislim da ćemo je voditi i ubuduće. Kada je Hrvatska tražila međunarodne snage u to vrijeme nije bila priznata, a rat je bjesnio svom žestinom. Međunarodne snage i UNPROFOR trebale su i trebaju istisnuti Jugo-vojsku, istisnuti paravojne organizacije, uvesti institucije hrvatske države na čitav njen prostor i uvesti kontrolu na hrvatskim granicama. Jedan dio te zaštitne snage su izvršile. One su istisnule jugo-vojsku, ali su ostale paravojne organizacije, 19-20000 ljudi naruženih najmodernijim oružjem. Mislim da je Hrvatska vojska sada toliko stasala i tako opremljena da bi ona mogla i sada svaki problem riješiti vojnom opcijom. Baš zbog toga što smo vodili razumnju politiku, dužni smo i

sada voditi takvu politiku. Znači iskoristit ćemo prisustvo UNPROFOR-a da se dođe do ostalog dijela Hrvatske, sada pod kontrolom UNPROFOR-a. sa što manje žrtava, ili ako je moguće bez žrtava. Sada je ostalo da se uvedu kontrole institucija hrvatske države i da se uvede kontrola na granicama prema Srbiji.»

Na pitanje o ulozi prostora zapadne Slavonije, o doprinosu njenih žitelja domovinskom ratu, gospodin Mešić odgovara: »Za mene slavonski ratnici nisu bili iznenađenje. Gdje god su bili u ratu pokazali su se kao izvršni vojnici, dobro educirani vojnici. Moram reći da su se frontovi na kojima su bili Slavonci, pokazali kao najpouzdaniji. Možda je to pitanje granica. Tu se uvijek ratovalo, tako da djeca otkad se rode počinju se igrati ratovanja, pa smo Slavonci dobili dosta dobro educirane. Suprotna strana je mislila kako su Slavonci veseljaci. ljudi koji nisu motivirani za rat i kako će oni samo prošetati kroz ovaj dio Slavonije, a motivirani Hrvati su pokazali da su najbolji vojnici i najbolji bojovnici, neprobojan bndem za neprijateljsku živu silu i tehniku.«

Vec 25. lipnja 1991. godine kada je Hrvatska proglasila svoju samostalnost bilo je jasno da glavna tema predstojećeg ljeta neće biti ljetovanja i godišnji odmori. I zaista polovinom kolovoza počeli su ozbiljniji sukobi praćeni minobacačkim napadima. Odluka o proglašenju samostalnosti nije bila nikakva garancija, u tom trenutku, kojim bi se moglo očekivati učinkovitije djelovanje međunarodnih mehanizama. Morali smo se osloniti na vlastite snage i tu tome se uspjelo. Zapadna Slavonija je obranjena. Hrvatska je postala međunarodno priznata, čimbenik i ostvaren je dolazak Mirovnih snaga Ujedinjenih naroda.

Počinjeno je mnoštvo ratnih zločina. Masakri civilnog pučanstva, uništeni gradovi poput Lipika i Pakraca, sela sravnjena sa zemljom, stotine poginulih vojnika i civila, ranjenika i invalida rezultat su borbi koje su okončane nakon sarajevskog primirja 3. siječnja ove godine.

Danas, godinu dana poslije, situacija u zapadnoj Slavoniji još uvijek je složena. Ljetos je UNPROFOR preuzeo svoju zonu odgovornosti ali nije u potpunosti riješio problem prognanika koji se nisu vratili u svoja sela. Milicija SAO Krajine još kontrolira Okučane, dio okolnih sela kao i dio auto-cesta kojom se još ne može odviti promet, a ni putovi kroz Lipik i Pakrac prema Požezi nisu sasvim sigurni pa ih je potrebno izbjegavati. UNPROFOR još nije u mogućnosti učinkovito kontrolirati ta područja pa se događalo da je bilo ubojstava od strane četnika koji još tularaju obroncima Papuka.

Sutra je novi dan

Problem povratka prognanika također još nije riješen, što govori i primjer sela Pivare i Gorice, u koje su se mještani počeli vraćati nakon donošenja Rezolucije 769 Ujedinjenih naroda o preuzimanju kontrole snaga UNPROFOR-a na državnim granicama Republike Hrvatske. No u noći od 7. na 8. kolovoza otvorena je na njih minobacačka vatra u selu Pivare što je uzrokovalo povlačenje nepalskog bataljuna s kontrolne točke u Donjem Varošu. Prema riječima gospodina Gerarda Fischera, povjerenika za civilna pitanja u Zapadnom sektoru, izgovorenim krajem ljeta, problem otvaranja autoputa rješava se pregovorima između

ISTINA NASUPROT SENZACIONALIZMU

Srpski agresor i njegova industrija
nisu u stanju proizvoditi živčani otrov
SARIN

DOMAGOJ JURKOVIĆ

Prof. dr. Zlatko Binenfeld, svjetski priznati stručnjak za područje bojnih otrova

U dijelu hrvatskoga tiska, osobito u zadnje vrijeme, pojavljuju se alarmantni napisi o navodnim opasnostima koje prijete našoj zemlji, u svezi uporabe bojnih otrova te katastrofalnim posljedicama koje oni mogu izazvati. Koliko je takva opasnost realna i ima li srpski agresor uopće mogućnosti i namjere učiniti takvo što?

Za odgovore na ta i brojna druga pitanja svakako je najpozvaniji prof. dr. Zlatko Binenfeld, svjetski poznati i priznati stručnjak za područje bojnih otrova.

HV: Raspolažete li podacima o stanju u kemijskoj industriji Srbije koji bi upućivali na realnu opasnost od moguće proizvodnje i uporabe bojnih otrova? Naime, nužno se nameće pitanje o tehničko-tehnološkoj osposobljenosti kemijskih i znanstvenih potencijala za taj složeni postupak...

— Što se tiče podataka o stanju u kemijskoj industriji Srbije, mislim da realna opasnost od moguće proizvodnje u ovome trenutku ne postoji. Oni raspolažu odgovarajućom dokumentacijom, tako da bi mogli prići proizvodnji, no proizvodnja, pogotovo onih najubojitijih živčanih otrova nije baš tako jednostavna i siguran sam da u ovoj situaciji, u kojoj su sada, to nisu u stanju postići. Oni su imali svoje osnovne kapacitete za proizvodnju bojnih otrova u Bijelom Polju kraj Mostara ali nisu premašili cca 250 kg otrova godišnje. Prema tome, to je ponajprije služilo za ispitivanje sredstava za zaštitu od bojnih otrova i proizvodnju antidota. To što je bilo u Bijelom Polju, sasvim se pogrešno naziva industrijskom proizvodnjom.

Bojni otrovi služe prije svega za masovno uništavanje; zbog toga su sve te neproverjene priče o njihovoj uporabi, tijekom dosadašnjih borbi na teritoriju Hrvatske i BiH, izmišljene. Naime, još uvijek ne postoji praktički dokaz o njihovoj uporabi na osnovi kemijskih i medicinskih dokaza.

Spekulirala se i podacima da je bivša Jugoslavija sudjelovala u opskrbi Iraka bojnim otrovima. Ja sam razgovarao sa šefom misije, koja je bila tamo, i nema bilo kakve potvrde da je bivša Jugoslavija sudjelovala u izgradnji njihove kemijske moći. Još je indikativnija činjenica da su Amerikanci prije dvije godine dali popis 20-ak zemalja koje bi mogle proizvoditi bojne otrove, međutim, o bivšoj Jugoslaviji tu nije bilo nikakvog spomena. Naravno, ne može se isključiti da nisu od nekoga dobili bojne otrove, ali na to ne mogu dati egzaktan odgovor.

Razni su članci, koji navode što se sve nalazilo u opremi bivše JNA, apsurdni. Pa mi smo zarobili cijeli korpus u Varaždinu, a to je velika vojna postrojba i, da je tamo bilo bojnih otrova, mi bi smo ih zasigurno pronašli i identificirali. Jedino što je pronađeno jest otrov CS, kojim se inače služi policija, i nazivamo ga i »policijski otrov«.

HV: Pisanje o ovako osjetljivoj temi zasigurno zahtijeva i upućenost u konkretno gradivo kao i posjedovanje visoke razine vojne kulture. Da li biste se složili s tom tvrdnjom?

— Kada čovjek piše o nekim stvarima, onda o njima mora znati više nego ostali, ili mora kontaktirati relevantan izvor. Danas se ovakvom stručnom tematikom pokušavaju baviti ljudi kojima je ona strana. Nikako ne mogu biti radeni proračuni o toksičnosti na temelju 1 litre zraka koju čovjek udiše u minuti, kao što je to nedavno urađeno u jednom poznatom hrvatskom tjedniku, jer čovjek u minuti udahne oko 8 litara zraka, dok trči i do 20 litara. Takve tvrdnje, u najmanju ruku, možemo nazvati neozbiljnim. Da, pojavljuju se i pojavljivat će se napisi koji će kod pučanstva izazivati paniku, no,

uvjeravam vas kako oni nemaju nikakvog znanstvenog niti praktičnog temelja. Meni se često događa da, nakon objavljivanja takvih članaka na temu bojnih otrova i opasnosti od njih na teritoriju Hrvatske, moram isključiti brzoglas radi toga što uspaničeni ljudi traže moje mišljenje i savjet. Činjenica je da nekoliko stotina kila živčanih bojnih otrova može zatrovati i usmrtniti pučanstvo polumilijunskog grada, ali ne stoji da je naš sadašnji neprijatelj to u stanju izvesti. Jedinu korist od iznošenja zastrašujućih podataka imaju trgovci, jer se zaštitna sredstva (zaštitne maske) u tom slučaju u čas rasprodaju.

Govoreći o opremljenosti pučanstva u slučaju napadaja bojnim otrovima, treba naglasiti da Hrvatska populacija nije manje zaštićena od, recimo, pučanstva Njemačke ili Velike Britanije. Računa se da samo tri države imaju potpuno provedenu zaštitu pučanstva a to su: Švedska, Švicarska i Izrael.

Dakle, u ovom je trenutku izazivanje panike potpuno nepotrebno i kontraproduktivno jer ne prijete realna opasnost.

HV: Pitanje odluke u njihovim redovima?

— Mislim da nema mogućnosti da se oni odluče na takvo što jer bi reakcija svjetske javnosti bila nezamisliva. Ja sam rekao neka mi pokažu jedan jedini slučaj trgovanja bojnim otrovima, bilo u Hrvatskoj bilo u Bosni i Hercegovini, pa da u Ujedinjenim narodima dignemo takvu galamu da će sve grmiti.

Pišu kako će četničke snage uporabiti bojne otrove u pustim predjelima BiH. To je glupost. Jer u tim predjelima takvi otrovi nemaju 1/10 svog stvarnog djelovanja. Ako bi htjeli i imali čime, onda bi ih uporabili u Sarajevu, Gorazdu, Travniku... Ne može se raditi na način kao što to rade neki novinari da se uzimaju strani tekstovi, prenose po sustavu »zdravo za gotovo« i još se pola činjenica krivo protumači. Tako se nedavno moglo pročitati kako se u Kruševcu proizvode bojni otrovi što je neistina, jer se tamo nalaze uređaji za proizvodnju zaštite opreme itd.

Sami su bojni otrovi terorističko oružje, ali i strateško i ja sam niz godina morao čekati da se to prizna u svjetskoj javnosti. Ja sam, naime, tvrdio kako je kemijsko oružje strateško oružje, a ne samo taktičko odnosno operativno, jer će ponajprije biti upereno za uništavanje neprijateljske pozadine, izazivajući velike gubitke.

HV: Odredbe su ratnoga prava definirane kada je riječ o zabrani uporabe sredstava koja ne mogu strogo definirati cilj koji se napada, a to je osobito vidljivo pri uporabi bojnih otrova?

— Imamo Ženevsku konvenciju iz 1925 g. ne moramo ići dalje; svima je jasno da je to zabranjeno.

HV: Vratimo se pri kraju našeg razgovora na sporne članke, koji, po vašoj procjeni, bezrazložno uznemiruju javnost. Što je, po vašem mišljenju, njihova temeljna svrha?

— Senzacionalizam! ■